

Lauliku alustussõnad

- Eelä mõtle õks ma noid mõttit,
tuumatõlli tuumatuisse:
hummõn naka õks ma Pekot laulmahe,
väega kõvva vägimiist,
5 kõvva naka õks jäl setot kõnõlõma,
innemustist moodotamma.
Küll õks tä kullõs suurõh koobah,
liiva siseh liigutõllõs.
Kui heitsi õks ma õdago magama,
10 Lätsi, Anne, asõmõllõ,
sis heidi õks ma jala jalotsehe,
panni pää pähütsehe,
mitu panni õks ma riste pähütsehe,
jäti risti jalotsõhe.
15 Esi õks ma üttele ne mõtle,
kosti sõna kullatsõhe:
"Määnest naka õks ma und magamahe,
hellä und hingämmä?"
Sis jäi õks ma rutto magama,
20 hellä häste hingämmä,
ega sis õks ma kuulõ-s koti pääl,
ojahtõllõ-s olge pääl.
Säänest õks und ma magase,
linnu häste lesätelli:
25 virve olli õks kui viimseh kirstuh,
parebah paradiisih.
Kiä mullõ õks sis ütël' maatõh,
kõnõl' jutto kõrralist?
Peko saat' õks sis havvast hallõ sõna,
30 koobast kulladsõ jutu,
Peko õks sis leelot' librikullõ,
Nabra parmullõ pajadi.
Librik linnas õks sis õndsõ õhu pääle,
parm tuulile tougas,
35 parm õks kõnõl' pakso jutu,
librik liiaste leelot'.
Hingle õks kullõl' korgõst,
sinipilve sisest,
pallõl' õks tä mano parmukõsõ,
40 linnu-hüä võtt' librigo,
sis sääd' õks tä särgi siilo ala,
kai uma kangla ala.
Määne oll' õks näil tarrõ tulõminõ,
kolmõkeske kudaminõ?
45 Ega tii-s õks nää^q ussõ uigahuist,
pajalavva paugahuist:
librik tekk' õks eis' olidsõ ussõ,
parm lask' langassitsõ,
hingle tekk' õks jäl siididse silla,
50 katt' maa kalõvutsõ.
Umal tull' õks tä sillal seenitsehe,
tull' tarrõ tassakõtsi.
Parm tull' õks sis mano parebihe,
librik kaldo kat' mõ ala,
- 55 hingle õks jäi jalotsehe,
kolmõkeske kullatsõhe.
Librik õks opas' lilli laulo,
parm sõnno parebit,
hingle and' õks jäl suurt hiitruist,
60 Taivatätä tarkut,
pääle mullõ õks jäl Jummal joudo and',
Essu ikä kirotoõlli.
Mullõ õks sis hingle hel'otõlli,
pühävaim vallatõlli:
65 "Kuulõ õks sa, ausa Annekõnõ,
vana Vabarnakõnõ:
võit õks sa Pekost illo pitä^q,
suurõst setost seletellä -
eis ka õks sa olõt seto suku,
70 seto suku, Peko jako!
Oll' õks taa Peko suurõst suust,
kulla nurmõkuninga[s],
Peko oll' õks ka mustõ muudsa herr,
innemustõ illos säks,
75 Peko oll' õks sis kesväkeisrih,
kallis kaarataarasteh.
kulla oll' õks tä nurmõkubijah,
suurõ välä sootskah."
Seeni mullõ õks sis hingle hel'otõlli,
80 pühävaimu vallatõlli,
taiva- lätsi õks kui -kiko kiriväst,
pilvekud'u kullatsõst.
Taiva- nakas' õks sis -kiko kirgmähe,
kuldakud'u kuukmahe.
85 Uma^q naksi^q õks kõik kiko^q kihisemmä,
uma^q kana^q kahisõmma:
sis õks nää^q kire^q kilõhõhe,
kuldahar'a^q kumõhõhe.
Hingli^q naksi^q õks sis vällä hel'omahe,
90 pühävaimu^q valamahe.
Mullõ jäti^q õks nää^q tarrõ tarkusõ,
Annele aavedsa,
uvvõ heidi^q õks nää^q laulu orrõ pääle,
vahtõ sõna vaja pääle.
95 Librik pill' õks jäl laulõ pets'onkahe,
parm kummut' konetskahe,
librik õks pill' Peko laula,
pand' Peko palõngit,
mullõ heidi^q õks nää^q kirä hiussihe,
100 lasiva^q lagipäähä.
Lätsi^q õks nää^q tandseh taivahe,
kolmõkeske kul'atõh.
Pilli^q õks jalgo nää^q pikäste,
visse^q siiba nää^q virgastõ,
105 lintsi^q õks nää^q tunnil tuhanit,
minotil mito sata.
Parm õks piire Peko mano,
librik linnas' liiva poolõ,

- 110 parm lätsi õks sis kuupa kul'atõh,
illo piteh Peko mano.
Sääl õks sis parm pall'õ laul',
pikä jutu õks tä Pekolõ kõnõli.
Hall nakas' õks sis miis haigutama,
riste-räste ringutama,
115 eis õks tä haigut', haari sõnna,
visas' jutto vigurist.
Sedä õks sis üteli pikk Peko,
väega kõva vägimiis:
"Mino naatas õks sis nimme nimitsemmä,
120 kirä pääle kirotamma,
suvi saasõ õks sis tõõsõsugumanõ,
kevväi tõõsõ keeroline,
küll ma naka õks sis kesve kergütämmä,
hävast viljä vinnütämmä,
125 küll ma anna õks siist lämmin, viska vihma,
kingi sooja suvõkõist!
Sis saava^q õks naa^q kesvä^q keerolitse^q,
kaara^q mitmõkandilitse^q,
kesvä- saava^q õks sis -pää^q kui kinda^q,
130 kaaraterä^q kui kapuda^q!"
Nabra lask' õks sis villu Vinnemaalt,
julgõ Jorosk jutto ai.
Vilu juusk' õks sis mi vislapuuhtõ,
tull' kumu mi kodo.
135 Sis õks ma hillä heräse,
kuuli uma koti pääl,
sis õks ma mõtli mõttit,
tuumatõlli tuumatuisse.
Sis, Anne, õks ma latsilõ ütli,
140 kanasillõ kadsatõlli:
"Latsõ^q, jooskõ^q õks ti ussõ kaemahe,
vällä tsõõrilõ morolõ!
Miä õks ma täämbä unõht näi,

- kua kuuli koti pääl?
145 Nabra juusk' õks taa vilu vislapuuhtõ,
Peko usk uibihe,
tuu õks küll minno üles ai,
kulla vilu ülest kuts'.
Teele jovva-i õks no kõik kõnõlda,
150 umal keelel keerätellä,
miä mullõ õks no üüse kõnõldi,
unõvuudil opati!
Suurõ tull^q õks Peko kõik sulasõ^q,
käve^q Peko käskjala^q,
155 Peko käsi^q õks nää^q nimme nimitsellä^q,
käsi^q rako^q raamatohe,
kittä^q käsi^q õks nää^q sedä keväjät,
laulta^q suurt suvõkõist!
Kui õks nää^q käsi^q, nii tii,
160 kui opsi^q, nii olõ."
Sis elle õks ma päävä, kai kats,
kulla elle õks ma mõnõ kuukõsõ.
Sis õks ma oodi umma und,
kai üü kavaluist -
165 inne tohi-s õks viil kirjä kirotõlla,
tohi-s rako^q raamatohe.
Uni oll' õks õigõ kui päiv,
kulusap kui kuu puul,
miil oll' õks sis kullus kui kuld,
170 süä hõhas' kui hõpõ.
Jälke õks taa Peko üüse üteli,
vägimiis veerätelli:
"Võit õks sa, Anne, jutto aia^q,
loohvkapa luulõtõlla -
175 ega sullõ õks ma üüse petä-i,
võlsi-i mar'a maatõh!
Mino laula^q õks sa tarka tammõnuia,
kitä^q suurt kiijorat!"